

**International Vocabulary
of Terms
in Legal Metrology**

**Uluslararası
Yasal Metroloji
Terimleri Sözlüğü**

The contents of this publication is the sole responsibility of the Programme “Support to Legal Metrology in Turkey EuropeAid/122782/D/SER/TR” and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Bu yayının içeriğinden “Türkiye’de Yasal Metrolojiye Destek EuropeAid/122782/D/SER/TR” Programı sorumludur ve bu içerik doğrudan Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Contents

Foreword

- 0 Basic and general terms in metrology
- 1 Basic terms in legal metrology
- 2 Legal metrology activities
- 3 Documents and marks within legal metrology
- 4 Units and measuring instruments

List of entries

English index

İçerik

Önsöz

- 0 Temel ve Genel Metroloji Terimleri
- 1 Temel Yasal Metroloji Terimleri
- 2 Yasal Metroloji Faaliyetleri
- 3 Yasal Metrolojideki Belgeler ve İşaretler
- 4 Birimler ve Ölçü Aletleri

Terimlerin listesi

Türkçe Dizin

Foreword

The International Vocabulary of Terms in Legal Metrology (VIML) is the result of work on the harmonization of terminology used in the field of legal metrology which has been carried out by Poland within the OIML since 1961.

The work was initiated by Professor Jan Obalski who played a leading part in the preparation of the first edition of the Vocabulary of Legal Metrology (VML) which was sanctioned by the 3rd International Conference of Legal Metrology in 1968 and published in 1969.

The first edition was later completed by two addenda sanctioned by the 4th and 5th International Conferences of Legal Metrology in 1972 and 1976 respectively. The second edition of the VML, which included the first edition of 1969 and the two addenda, was published in 1978 as a bilingual French–English version.

The need to harmonize metrological terminology worldwide resulted in the identification of general concepts which form the basic terminology common to various technical disciplines. Seven International Organizations (BIPM, IEC, IFCC, ISO, IUPAC, IUPAP and OIML) thus jointly prepared the International Vocabulary of Basic and General Terms in Metrology (VIM) for which the VML, 1978 edition, was used as one of the basic sources.

The importance of international aspects of terminology in legal metrology and the need to speak a common language in international cooperation resulted in the continuation of work on the Vocabulary of Legal Metrology although the major part of the text of the 1978 edition had been transferred to the VIM.

The work was restarted in 1995 by OIML TC 1 “Terminology”, Poland being in charge of its Secretariat.

Four subsequent drafts resulted in a text which was discussed at a TC 1 Seminar held in Warsaw in

Önsöz

Uluslararası Yasal Metroloji Terimleri Sözlüğü (VIML), 1961 yılından bu yana OIML bünyesinde Polonya tarafından yürütülen yasal metroloji terimlerinin uyumlaştırılması çalışmalarının bir sonucudur.

Çalışma, 1968 yılında gerçekleştirilen 3. Uluslararası Yasal Metroloji Konferansında ortaya atılan ve 1969 yılında yayımlanan Yasal Metroloji Sözlüğü'nün (VML) birinci baskısının hazırlanmasında öncü rol üstlenen Profesör Jon Obalski önderliğinde başlatılmıştır.

1972 ve 1976 yıllarında gerçekleştirilen 4. ve 5. Uluslararası Yasal Metroloji Konferanslarında sözlüğün birinci baskısına iki ekin eklenmesi kararlaştırılarak birinci baskı tamamlanmıştır. VML'nin 1969 yılında yayımlanan birinci baskısı ile iki ekini kapsayan ikinci baskısı Fransızca-İngilizce olarak 1978 yılında yayımlanmıştır.

Metroloji terimlerinin dünya genelinde uyumlaştırılabilmesi gerekliliğine bağlı olarak çeşitli teknik alanlar için ortak temel terimlerin dayandığı genel kavramlar belirlenmiştir. Bu amaçla yedi uluslararası organizasyon (BIPM, IEC, IFCC, ISO, IUPAC, IUPAP ve OIML) bir araya gelerek Uluslararası Temel ve Genel Metroloji Terimleri Sözlüğü'nü (VIM) hazırlamışlardır. 1978 tarihli VIM bu çalışmanın dayandığı temel kaynaklardan biri olmuştur.

Yasal metroloji alanında uluslararası terminolojinin önemi ve uluslararası işbirliği kapsamında ortak bir dil kullanma gerekliliği Yasal Metroloji Sözlüğü'nün oluşturulmasına yönelik çalışmaların devamını getirmiş olsa da 1978 baskısının önemli bir bölümü VIM'e aktarılmıştır.

Bu çalışma, 1995 yılında OIML tarafından TC 1 “Terminoloji” kapsamında yeniden başlatılmış, yürütücülüğünü ise Polonya üstlenmiştir.

Geliştirilen dört taslak belge neticesinde 2000 yılında TC 1'in P-üyelerinden birinin yazılı talebi ve

November 1998, followed by a postal inquiry among P-members of TC 1 and postal approval by the CIML in 2000.

The VIML now includes only the concepts used in the field of legal metrology. These concepts concern the activities of the legal metrology service, the relevant documents as well as other problems linked with this activity. Also included in this Vocabulary are certain concepts of a general character which have been drawn from the VIM.

CIML'nin yazılı onayı neticesinde Kasım 1998'de Varşova'da gerçekleştirilen TC 1 Seminerinde tartışılmak üzere belge son şeklini kazanmıştır.

VIML halihazırda yalnızca yasal metroloji alanında kullanılan kavramları kapsamaktadır. Bu kavramlar yasal metroloji kapsamındaki faaliyetler, ilgili belgeler ve bu faaliyetle bağlantılı diğer konular ile bağlantılıdır. Bu Sözlük içerisinde ayrıca VIM kapsamına giren belirli kavramlara da yer verilmiştir.

0 BASIC AND GENERAL TERMS IN METROLOGY

All the terms and definitions of the International Vocabulary of Basic and General Terms in Metrology (VIM, second edition 1993) are fully adopted by OIML and applicable in the field of legal metrology.

Therefore, as a general rule, these terms are not repeated in this document unless a specific reference to the VIM is added.

0 TEMEL VE GENEL METROLOJİ TERİMLERİ

Uluslararası Temel ve Genel Metroloji Sözlüğünde (VIM, ikinci baskı 1993) yer alan bütün terimler ve tanımları OIML tarafından kabul edilmiştir ve yasal metroloji alanında uygulanmaktadır.

Buna bağlı olarak prensipte VIM' ye atıfta bulunulan özel bir durum olmadıkça bu terimler bu metin içerisinde tekrar edilmeyecektir.

Blank Page

Boş Sayfa

1 BASIC TERMS IN LEGAL METROLOGY

1.1

metrology

science of measurement [VIM 2.2]

1.2

legal metrology

part of metrology relating to activities which result from statutory requirements and concern measurement, units of measurement, measuring instruments and methods of measurement and which are performed by competent bodies

NOTES

- 1 The scope of legal metrology may be different from country to country.
- 2 The competent bodies responsible for legal metrology activities or part of these activities are usually called legal metrology services.

1.3

metrological assurance

all the regulations, technical means and necessary operations used to ensure the credibility of measurement results in legal metrology

1 TEMEL YASAL METROLOJİ TERİMLERİ

1.1

metroloji

ölçü bilimi [VIM 2.2]

1.2

yasal metroloji

Yasal gereklerden kaynaklanan, ölçüleri, ölçü birimlerini, ölçü aletlerini, ölçü yöntemlerini ilgilendiren ve yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetler ile ilgili metroloji alanı

NOTLAR

- 1 Yasal metrolojinin kapsamı ülkeden ülkeye farklılık gösterebilir.
- 2 Yasal metroloji faaliyetleri veya bu faaliyetlerin bir bölümünden sorumlu yetkili kuruluşlar genellikle yasal metroloji servisi olarak adlandırılır.

1.3

metroloji güvencesi

Yasal metrolojide ölçüm sonuçlarının güvenilirliğinin sağlanabilmesi için gerekli her tür düzenleme, teknik araç ve gerekli işlemler

Blank Page

Boş Sayfa

2 LEGAL METROLOGY ACTIVITIES

2.1

legal metrological control

the whole of legal metrology activities which contribute to metrological assurance

NOTE

Legal metrological control includes:

- legal control of measuring instruments,
- metrological supervision,
- metrological expertise

2.2

legal control of measuring instruments

generic term used to globally designate legal operations to which measuring instruments may be subjected, e.g. type approval, verification, etc.

2.3

metrological supervision

control exercised in respect of the manufacture, import, installation, use, maintenance and repair of measuring instruments, performed in order to check that they are used correctly as regards the observance of metrology laws and regulations

NOTE

Metrological supervision includes checking the correctness of quantities indicated on and contained in pre-packages.

2.4

metrological expertise

all the operations for the purpose of examining and demonstrating, e.g. to testify in a court of law, the condition of a measuring instrument and to determine its metrological properties, amongst others by reference to the relevant statutory requirements

2 YAŞAL METROLOJİ FAALİYETLERİ

2.1

yasal metrolojik kontrol

Metroloji güvenliğine destek niteliğindeki her tür yasal metroloji faaliyeti

NOT

Yasal metrolojik kontrol aşağıdakileri kapsar:

- ölçü aletlerinin yasal kontrolü,
- metrolojik denetim,
- metroloji bilirkişiliği

2.2

ölçü aletlerinin yasal kontrolü

Örneğin tip onayı, doğrulama, vs. gibi ölçü aletleri ile ilgili yasal işlemlerin küresel çerçevede belirlenmesi ile ilgili genel terim.

2.3

metrolojik denetim

Ölçü aletlerinin metroloji kanunları ve yönetmeliklerine uygun olarak kullanılmalarının kontrol edilmesi amacıyla gerçekleştirilen, ölçü aletlerinin üretimi, ithalatı, kurulumu, kullanımı, bakım ve onarımı üzerine yapılan kontrol

NOT

Metrolojik denetim, hazır ambalajlarda belirtilen miktarların doğruluğunun kontrol edilmesini de kapsar.

2.4

metroloji bilirkişiliği

Mahkemede bir ölçü aletiyle ilgili olarak şahitlik yapmak ve yasal gereklere uygun olarak metrolojik özelliklerini belirlemek gibi her tür inceleme ve gösterim işlemi

2.5

type (pattern) evaluation

systematic examination and testing of the performance of one or more specimens of an identified type (pattern) of measuring instruments against documented requirements, the results of which are contained in the evaluation report, in order to determine whether the type may be approved

NOTE

“Pattern” is used in legal metrology with the same meaning as “type”; in the entries below, only “type” is used.

2.6

type approval

decision of legal relevance, based on the evaluation report, that the type of a measuring instrument complies with the relevant statutory requirements and is suitable for use in the regulated area in such a way that it is expected to provide reliable measurement results over a defined period of time

2.7

type approval with limited effect

approval of a type of measuring instrument that is linked with one or more specific restrictions such as:

- the period of validity,
- number of instruments covered by the approval,
- obligation to notify the competent authorities of the place of installation of each instrument,
- use of the instrument

2.8

examination for conformity with approved type

part of the examination of a measuring instrument carried out to ascertain its conformity with the approved type

2.9

recognition of type approval

legal decision taken by a party either voluntarily or based on a bi- or multilateral arrangement whereby a type approved by another party is recognized as complying with the relevant regulatory requirements, without issuing a new type approval certificate

2.5

tip (model) değerlendirilmesi

Belgelendirilmiş gereklere dayalı olarak belirli bir ölçü aleti tipine (modeline) ilişkin bir veya daha fazla örneklerin sistemli incelemesi ve performans testi; incelemenin ve testin sonuçları tipin onaylanıp onaylanmayacağına belirlenebilmesi için değerlendirme raporunda tutulur.

NOT

Yasal metrolojide “model” “tip” ile aynı anlamda kullanılmaktadır ancak aşağıdaki açıklamalarda “tip” kullanılacaktır.

2.6

tip onayı

Değerlendirme raporuna dayanarak, ölçü aleti tipinin ilgili yasal gereklere ve belirli bir süre zarfında ilgili alanda güvenilir ölçüm sonuçları verecek şekilde kullanıma uygun olduğuna dair yasal karar

2.7

sınırlı tip onayı

Aşağıda belirtilen kısıtlamalar dahilinde ölçü aletinin tip onayı:

- geçerlilik süresi,
- onay kapsamındaki alet sayısı,
- her aletin kurulum yerine ilişkin yetkili kurumlara bilgi verme yükümlülüğü,
- aletin kullanımı

2.8

onaylanan tipe uygunluk muayenesi

Onaylanmış tip ile uygunluğun doğrulanabilmesi için kullanılan ölçü aleti muayenesinin bir bölümü

2.9

tip onayının tanınması

Belirli bir tarafça gönüllü olarak veya yeni bir tip onay sertifikası verilmeksizin ilgili yasal gereklere uygunluğu tanınan başka bir tarafça tip onayının verilmesiyle yapılan iki veya çok taraflı bir anlaşmaya dayalı olarak alınan yasal karar

2.10

withdrawal of type approval

decision canceling a type approval

NOTE

The withdrawal is justified in case of:

- alterations of the type,
- circumstances that affect metrological durability and/or reliability,
- effects altering the metrological performance of the instrument required by law and coming to light only after the official type approval was granted.

2.11

conformity assessment of a measuring instrument

testing and evaluation of measuring instruments to ascertain whether or not a single instrument, an instrument lot or a production series of instruments comply with all statutory requirements applicable to this instrument type

NOTE

Conformity assessment does not only concern metrological requirements but also requirements relating to:

- safety,
- EMC,
- software identification,
- ease of use,
- marking, etc.

2.12

preliminary examination

partial examination of certain elements of a measuring instrument of which verification will be completed at the place of installation or an examination carried out before certain elements of the measuring instrument are fitted

2.10

tip onayının iptali

Bir tip onayının iptal edilmesine ilişkin karar

NOT

Onayın iptali şu gerekçelerle gerçekleştirilir:

- tipde değişiklikler,
- metrolojik dayanıklılığı ve/veya güvenilirliği etkileyen koşullar,
- kanun uyarınca aletin metrolojik performansını değiştiren ve resmi tip onayının alınmasından hemen sonra ortaya çıkan etkiler.

2.11

ölçü aletinin uygunluk değerlendirmesi

Belirli bir aletin, bir alet takımının ya da alet üretim serisinin ilgili alet tipine uygun bütün yasal gerekleri yerine getirip getirmediğinin belirlenebilmesi amacıyla yapılan test ve değerlendirme

NOT

Uygunluk değerlendirmesi metrolojik gereklerin yanı sıra aşağıdaki gerekleri de kapsar:

- güvenlik,
- elektromanyetik uygunluk,
- yazılım belirleme,
- kullanım kolaylığı,
- işaretleme, vs.

2.12

ön muayene

Kurulum yerinde doğrulaması tamamlanacak olan ölçü aletinin belirli bölümlerinin kısmi muayenesi ya da ölçü aletinin kurulmasından önce belirli bölümlerinin muayenesi

2.13

verification of a measuring instrument

procedure (other than type approval) which includes the examination and marking and/or issuing of a verification certificate, that ascertains and confirms that the measuring instrument complies with the statutory requirements

2.14

verification by sampling

verification of a homogeneous batch of measuring instruments based on the results of examination of a statistically appropriate number of specimens selected at random from an identified lot

2.15

initial verification

verification of a measuring instrument which has not been verified previously

2.16

subsequent verification

any verification of a measuring instrument after a previous verification and including:

- mandatory periodic verification,
- verification after repair

NOTE

Subsequent verification of a measuring instrument may be carried out before expiry of the period of validity of a previous verification either at the request of the user (owner) or when its verification is declared to be no longer valid.

2.17

mandatory periodic verification

subsequent verification of a measuring instrument, carried out periodically at specified intervals according to the procedure laid down by the regulations

2.18

voluntary verification

any verification which does not result from the application of obligation

2.13

ölçü aletinin doğrulanması

Ölçü aletinin yasal gereklere uygunluğunu doğrulayan ve teyit eden doğrulama belgesinin muayenesini, işaretlenmesini ve/veya verilmesini kapsayan (tip onayı haricindeki) prosedür

2.14

örnekleme yoluyla doğrulama

Belirlenen parti içerisinde rasgele seçilen istatistiksel olarak yeterli sayıda örneklemin muayene sonuçlarına dayalı olarak ölçü aletlerinin homojen partisinin doğrulanması

2.15

ilk doğrulama

Daha önce doğrulanmamış olan ölçü aletinin doğrulanması

2.16

müteakip doğrulama

Önceden yapılmış herhangi bir doğrulamanın ardından ölçü aletinin aşağıdakiler dahil olmak üzere doğrulanması

- zorunlu periyodik doğrulama,
- tamir sonrası doğrulama

NOT

Kullanıcının (sahibin) talebi doğrultusunda önceki doğrulamanın geçerlilik süresi bitmeden önce veya doğrulamanın geçersiz olması halinde ölçü aletinin müteakip doğrulanması yapılabilir.

2.17

zorunlu periyodik doğrulama

Ölçü aletinin düzenlemelerle belirlenen prosedüre uygun olarak belirli aralıklarla yapılan müteakip doğrulanması

2.18

gönüllü doğrulama

Zorunluluğa bağlı olarak yapılmayan başvuru neticesinde gerçekleşen her tür doğrulama

2.19

rejection of a measuring instrument

decision that a measuring instrument does not comply with statutory requirements for verification and prohibiting its use for applications requiring mandatory verification

2.20

recognition of verification

legal decision taken by a party, either voluntarily or based on a bi- or multilateral arrangement whereby a verification certificate issued and/or a verification mark applied by another party is recognized as complying with relevant requirements

2.21

inspection of a measuring instrument

examination of a measuring instrument to ascertain all or some of the following:

- verification mark and/or certificate is valid,
- no sealing marks are damaged,
- after verification the instrument suffered no obvious modification,
- its errors do not exceed the maximum permissible in-service errors

NOTE

Inspection of a measuring instrument may be done only after verification.

2.22

inspection by sampling

inspection of a homogeneous batch of measuring instruments based on the results of evaluation of a statistically appropriate number of specimens selected at random from an identified lot

2.19

ölçü aletinin reddedilmesi

ölçü aletinin doğrulamaya ilişkin kanuni gereklere uygun olmadığı ve doğrulama gerektiren uygulamalarda kullanılmasının yasaklanması yönündeki karar

2.20

doğrulamanın tanınması

Bir tarafın gönüllü olarak veya iki veya çok taraflı anlaşma temelinde, bir başka tarafça verilen doğrulama belgesinin ve/veya doğrulama işaretinin ilgili gereklere uygun olduğunun tanınmasına ilişkin aldığı yasal karar

2.21

ölçü aletinin denetlenmesi

Ölçü aletinin aşağıdakilerin tamamının veya bir bölümünün doğrulanması amacıyla muayene edilmesi:

- doğrulama işareti ve/veya belgesinin geçerliliği,
- damgalama işaretinin bozulmamış olması
- doğrulama sonrasında aletin hiçbir değişikliğe maruz kalmamış olması,
- hatalarının kullanım süresi içinde izin verilen en büyük hatayı aşmaması

NOT

Ölçü aletinin denetimi ancak doğrulamadan sonra yapılabilir.

2.22

örnekleme yoluyla denetleme

Belirli bir parti için rasgele olarak seçilen istatistiksel olarak yeterli sayıda örneğin değerlendirmesine dayalı olarak homojen ölçü aletlerinden oluşan partinin denetlenmesi

**2.23
marking**

affixing of one or more of the marks as described in 3.7, 3.8, 3.9 and 3.10

NOTES

- 1 Verification and sealing marks may be combined.
- 2 The manufacturer may be authorized to apply other marks.

**2.24
obliteration of a verification mark**

cancellation of the verification mark when it has been found that the measuring instrument no longer complies with the statutory requirements

**2.23
işaretleme**

3.7, 3.8, 3.9 ve 3.10'da belirtilen bir veya daha fazla işaretin konulması

NOTLAR

- 1 Doğrulama veya damgalama işaretleri birleştirilebilir.
- 2 Üretici diğer işaretler için de başvurabilir.

**2.24
doğrulama işaretinin silinmesi**

Ölçü aletinin yasal gerekleri artık yerine getirmediğinin gözlemlenmesi halinde doğrulama işaretinin iptal edilmesi

Blank Page

Boş Sayfa

3 DOCUMENTS AND MARKS WITHIN LEGAL METROLOGY

3.1

law on metrology

legal acts and regulations that in particular define the legal units of measurement and prescribe the organizational structure of legal metrology programs and activities

3.2

type approval certificate

document certifying that type approval has been granted

3.3

verification certificate

document certifying that the verification of the measuring instrument was carried out with a satisfactory result

3.4

metrological expertise certificate

document issued by an authorized institution and registered by it, stating the conditions under which the metrological expertise took place and reporting the investigation made and the results obtained

3.5

rejection notice

document stating that a measuring instrument was found not to comply or no longer to comply with the relevant statutory requirements

3.6

documentation of a measurement standard

all the documents attached to or associated with a measurement standard describing its technical and metrological characteristics and indicating the conditions and methods of its conservation, maintenance and use

3 YASAL METROLOJİDEKİ BELGELER VE İŞARETLER

3.1

metroloji yasası

Yasal ölçü birimlerini tanımlayan ve yasal metroloji program ve faaliyetlerinin örgütsel yapısını belirleyen kanun ve düzenlemeler

3.2

tip onayı belgesi

Tip onayının verildiğini gösteren belge

3.3

doğrulama belgesi

Ölçü aletinin doğrulamasının olumlu bir sonuç elde edilerek yapıldığını gösteren belge

3.4

metrolojik bilirkişi belgesi

Yetkili kurum tarafından verilen ve kaydedilen, metrolojik kontrolün hangi koşullar altında yapıldığını belirten, yapılan denetim ve elde edilen sonuçları rapor eden belge

3.5

ret belgesi

Ölçü aletinin kanuni şartlara uygun olmadığını belirten belge

3.6

etalon belgeleri

Etalonun teknik ve metrolojik özelliklerini tanımlayan, muhafaza, bakım ve kullanım koşul ve yöntemlerini belirten, etalona iliştilen veya etalonla ilgili bütün belgeler.

3.7

verification mark

mark applied to a measuring instrument certifying that the verification of the measuring instrument was carried out with satisfactory results

NOTE

The verification mark may identify the body responsible for verification and/or indicate the year or date of verification or its expiry date.

3.8

rejection mark

mark applied to a measuring instrument in a conspicuous manner to indicate that the measuring instrument does not comply with the statutory requirements and obliterating the previously applied verification mark

3.9

sealing mark

mark intended to protect the measuring instrument against any unauthorized modification, readjustment, removal of parts, etc.

3.10

type approval mark

mark applied to a measuring instrument certifying its con-formity to the approved type

3.7

doğrulama işareti

Ölçü aletinin doğrulamasının olumlu bir sonuç elde edilerek yapıldığını gösteren ve alete iliştilen işaret

NOT

Doğrulama işareti, doğrulamadan sorumlu olan kurumu belirtebilir ve/veya doğrulama yılı veya gününü veya geçerlilik tarihini gösterebilir.

3.8

ret işareti

Şüpheli durumda olan bir ölçü aletine iliştilen, ölçü aletinin kanuni şartlara uygun olmadığını gösteren ve doğrulama işaretini iptal eden işaret

3.9

damgalama işareti

Ölçü aletinin izinsiz bir şekilde değiştirilmesini, yeniden ayarlanmasını, parçalarının çıkartılmasını vs. önlemeyi amaçlayan işaret

3.10

tip onayı işareti

Ölçü aletinin onaylanan tipe uygun olduğunu gösteren ve alete iliştilen işaret

4 UNITS AND MEASURING INSTRUMENTS

4.1

legal units (of measurement)

units of measurement required or permitted by *regulations*

NOTE

Legal units may be:

- SI units,
- their decimal multiples and submultiples as indicated by the use of SI prefixes,
- non-SI units specified by relevant regulations.

4.2

International System of Units, SI

the coherent system of units adopted and recommended by the General Conference on Weights and Measures (CGPM) [VIM 1.12]

4.3

legally controlled measuring instrument

measuring instrument which conforms to prescribed requirements, in particular legal metrological requirements

4.4

measuring instrument acceptable for verification

measuring instrument of an approved type, or one that meets relevant specifications and may be exempt from type approval

4.5

approved type

definitive model or family of measuring instruments permitted for legal use, the decision being confirmed by the issuing of a type approval certificate

4 BİRİMLER VE ÖLÇÜ ALETLERİ

4.1

yasal (ölçüm) birimler(i)

Düzenlemelerin gerektirdiği veya izin verdiği ölçüm birimleri

NOT

Yasal birimler:

- SI (Uluslararası Birimler Sistemi) birimleri,
- SI önekleri kullanılarak gösterilen ondalık katları ve as katları,
- ilgili düzenlemelerde belirtilen SI haricindeki birimler.

4.2

Uluslararası Birimler Sistemi, SI

Ölçü ve Ağırlıklar Genel Konferansında (CGPM) önerilen ve kabul edilen tümleşik birimler sistemi [VIM 1.12]

4.3

yasal olarak kontrol edilen ölçü aleti

Önceden belirtilen gereklere, özellikle de yasal metrolojik şartlara uygun olan ölçü aleti

4.4

doğrulamaya tabi ölçü aleti

Onaylanmış bir tipe ait olan veya ilgili teknik şartlara uygun olduğu için tip onayından muaf tutulabilecek ölçü aleti

4.5

onaylanmış tip

Kullanım kararının tip onay belgesi ile tasdiklendiği, yasal kullanıma uygun olan belirli model veya gruba ait ölçü aletleri

4.6

specimen of an approved type

measuring instrument of an approved type, which on its own or together with suitable documentation, serves as a reference e.g. for checking conformity of instruments with the approved type

4.7

verification equipment

equipment that meets the statutory requirements and that is used for verification

4.6

onaylanmış tip örneği

Kendi başına veya ilgili belgeler eşliğinde referans yerine geçen (ör. Aletlerin onaylanmış tipe uygunluğunun kontrol edilmesinde) onaylanmış tipe uygun ölçü aleti

4.7

onaylama ekipmanı

Kanuni gereklere uygun olan ve doğrulama için kullanılan ekipman

LIST OF ENTRIES

- 0 Basic and general terms in metrology**
- 1 Basic terms in legal metrology**
 - 1.1 metrology
 - 1.2 legal metrology
 - 1.3 metrological assurance
- 2 Legal metrology activities**
 - 2.1 legal metrological control
 - 2.2 legal control of measuring instruments
 - 2.3 metrological supervision
 - 2.4 metrological expertise
 - 2.5 type (pattern) evaluation
 - 2.6 type approval
 - 2.7 type approval with limited effect
 - 2.8 examination for conformity with approved type
 - 2.9 recognition of type approval
 - 2.10 withdrawal of type approval
 - 2.11 conformity assessment of a measuring instrument
 - 2.12 preliminary examination
 - 2.13 verification of a measuring instrument
 - 2.14 verification by sampling
 - 2.15 initial verification
 - 2.16 subsequent verification

TERİMLERİN LİSTESİ

- 0 Temel ve genel metroloji terimleri**
- 1 Temel yasal metroloji terimleri**
 - 1.1 metroloji
 - 1.2 yasal metroloji
 - 1.3 metroloji güvencesi
- 2 Yasal metroloji faaliyetleri**
 - 2.1 yasal metrolojik kontrol
 - 2.2 ölçü aletlerinin yasal kontrolü
 - 2.3 metrolojik denetim
 - 2.4 metroloji bilirkişiliği
 - 2.5 tip (model) değerlendirilmesi
 - 2.6 tip onayı
 - 2.7 sınırlı tip onayı
 - 2.8 onaylanan tipe uygunluk muayenesi
 - 2.9 tip onayının tanınması
 - 2.10 tip onayının iptali
 - 2.11 ölçü aletinin uygunluk değerlendirilmesi
 - 2.12 ön muayene
 - 2.13 ölçü aletinin doğrulanması
 - 2.14 örnekleme yoluyla doğrulama
 - 2.15 ilk doğrulama
 - 2.16 müteakip doğrulama

2.17	mandatory periodic verification	2.17	zorunlu periyodik doğrulama
2.18	voluntary verification	2.18	gönüllü doğrulama
2.19	rejection of a measuring instrument	2.19	ölçü aletinin reddedilmesi
2.20	recognition of verification	2.20	doğrulamanın tanınması
2.21	inspection of a measuring instrument	2.21	ölçü aletinin denetlenmesi
2.22	inspection by sampling	2.22	örnekleme yoluyla denetleme
2.23	marking	2.23	işaretleme
2.24	obliteration of a verification mark	2.24	doğrulama işaretinin silinmesi
3	Documents and marks within legal metrology	3	Yasal metrolojideki belgeler ve işaretler
3.1	law on metrology	3.1	metroloji yasası
3.2	type approval certificate	3.2	tip onayı belgesi
3.3	verification certificate	3.3	doğrulama belgesi
3.4	metrological expertise certificate	3.4	metrolojik bilirkişi belgesi
3.5	rejection notice	3.5	ret belgesi
3.6	documentation of a measurement standard	3.6	etalon belgeleri
3.7	verification mark	3.7	doğrulama işareti
3.8	rejection mark	3.8	ret işareti
3.9	sealing mark	3.9	damgalama işareti
3.10	type approval mark	3.10	tip onayı işareti
4	Units and measuring instruments	4	Birimler ve ölçü aletleri
4.1	legal units (of measurement)	4.1	yasal (ölçüm) birimler(i)
4.2	International System of Units, SI	4.2	Uluslararası Birimler Sistemi, SI
4.3	legally controlled measuring instrument	4.3	yasal olarak kontrol edilen ölçü aleti
4.4	measuring instrument acceptable for verification	4.4	doğrulamaya tabi ölçü aleti

4.5 approved type

4.6 specimen of an approved type

4.7 verification equipment

4.5 onaylanmış tip

4.6 onaylanmış tip örneği

4.7 onaylama ekipmanı

Türkçe Dizin

B

Birimler ve ölçü aletleri4

D

damgalama işareti3.9
doğrulama belgesi3.3
doğrulama işareti3.7
doğrulama işaretinin silinmesi2.24
doğrulamanın tanınması2.20
doğrulamaya tabi ölçü aleti4.4

E

etalon belgeleri3.6

G

gönüllü doğrulama2.18

I

ilk doğrulama2.15
işaretleme2.23

M

metroloji bilirkişiliği2.4
metroloji güvencesi1.3
metroloji yasası3.1
metroloji1.1
metrolojik bilirkişi belgesi3.4
metrolojik denetim2.3
müteakip doğrulama2.16

O

onaylama ekipmanı4.7
onaylanan tipe uygunluk muayenesi2.8
onaylanmış tip örneği4.6
onaylanmış tip4.5

Ö

ölçü aletine uygunluk değerlendirmesi 2.11
ölçü aletinin denetlenmesi 2.21
ölçü aletinin doğrulanması 2.13
ölçü aletinin reddedilmesi 2.19
ölçü aletlerinin yasal kontrolü 2.2
ön muayene 2.12
örnekleme yoluyla denetleme 2.22
örnekleme yoluyla doğrulama 2.14

R

ret belgesi 3.5
ret işareti 3.8

S

sınırlı etkili tip onayı 2.7

T

Temel ve genel metroloji terimleri 0
Temel yasal metroloji terimleri 1
tip (model) değerlendirme 2.5
tip onayı belgesi 3.2
tip onayı işareti 3.10
tip onayı 2.6
tip onayının iptali 2.10
tip onayının tanınması 2.9

U

Uluslararası Birimler Sistemi, SI 4.2

Y

yasal (ölçüm) birimler(i) 4.1
Yasal metroloji faaliyetleri 2
yasal metroloji 1.2
Yasal metrolojideki belgeler ve işaretler 3
yasal metrolojik kontrol 2.1
yasal olarak kontrol edilen ölçü aleti 4.3

Z

zorunlu periyodik doğrulama 2.17

English Index

A			
approved type	4.5	rejection mark.....	3.8
B		rejection notice	3.5
basic and general terms in legal metrology	Ch 0	rejection of a measuring instrument.....	2.19
basic terms in legal metrology	Ch 1	S	
C		sealing mark.....	3.9
conformity assessment of		specimen of an approved type.....	4.6
a measuring instrument	2.11	subsequent verification	2.16
D		T	
documentation of a measurement standard.....	3.6	type (pattern) evaluation	2.5
documents and marks within legal metrology. Ch	1	type approval certificate	3.2
E		type approval mark	3.10
examination for conformity with approved type ..	2.8	type approval with limited effect.....	2.7
I		type approval	2.6
initial verification	2.15	U	
inspection by sampling	2.22	units and measuring instruments	Ch 4
inspection of a measuring instrument.....	2.21	V	
International System of Units, SI	4.2	verification by sampling.....	2.14
L		verification certificate	3.3
law on metrology.....	3.1	verification equipment	4.7
legal control of measuring instruments.....	2.2	verification mark	3.7
legal metrological control	2.1	verification of a measuring instrument.....	2.13
legal metrology activities.....	Ch 2	voluntary verification	2.18
legal metrology	1.2	W	
legal units (of measurement)	4.1	withdrawal of type approval	2.10
legally controlled measuring instrument	4.3		
M			
mandatory periodic verification.....	2.17		
marking	2.23		
measuring instrument acceptable for verification	4.4		
metrological assurance.....	1.3		
metrological expertise certificate	3.4		
metrological expertise.....	2.4		
metrological supervision	2.3		
metrology	1.1		
O			
obliteration of a verification mark.....	2.24		
P			
preliminary examination.....	2.12		
R			
recognition of type approval	2.9		
recognition of verification	2.20		

